

Zásady hygieny a epidemiológie v sociálnych službách

Cieľom kurzu je sprostredkovať účastníkom kurzu informácie o hygiene a metódach práce pri hygienických opatreniach, s dôrazom na úlohu odborných a obslužných činností personálu ako aj na dodržiavanie hygienických zásad pri lôžku klienta. Prvá časť štúdia je zameraná na všeobecné zásady a hygienu prostredia v ktorom klient žije, širšieho i intímneho (hygiena lôžka a pod.), zásady dezinfekcie a sterility, na hygienickú starostlivosť o telo klienta, kožu, nechty, vlasy a pod.

V druhej časti sa účastníci kurzu oboznámia so základmi epidemiológie, mikrobiálnej situácie u nás, možnostiach prenosu mikroorganizmov a preventívnych opatreniach.

V tretej časti sa účastníci kurzu naučia vypracovávať prevádzkové poriadky pre zariadenia sociálnych služieb, hygienicko-epidemiologické plány a iné hodnotiace formuláre pre danú problematiku. Po absolvovaní kurzu by absolventi mali byť schopní samostatne teoreticky i prakticky vedieť pripraviť klientovi hygienicky optimálne prostredie a pomáhať mu v prevencii a boji s najčastejšími infekčnými ochoreniami.

1. Cieľové skupiny:

- Odborní pracovníci sociálnych služieb
- Vedúci pracovníci zariadení, ktorých cieľom je zabezpečiť hygienické a bezpečné prostredie pre klientov aj zamestnancov
- Manažéri kvality

2. Požadované vstupné vzdelanie

Odborné vzdelanie pre prácu v sociálnych službách s minimálne dvojročnou praxou v sociálnej práci, alebo v sociálnych službách.

3. Profil absolventa

Absolvent/odborník:

- má všeobecné poznatky z oblasti hygieny a epidemiológie
- má vedomosti k usmerňovaniu ďalších odborných a obslužných pracovníkov o hygienických zásadách pri lôžku klienta
- pozná optimálne hygienické podmienky prostredia klienta
- pozná zásady správnej hygienickej starostlivosti o telo klienta
- pozná základné fázy epidemiologického procesu a možnosť ich ovplyvnenia v prospech klienta
- pozná prejavy najčastejších infekčných ochorení u klientov v pobytových zariadeniach sociálnych služieb
- pozná možnosti prevencie a terapeutickú intervenciu
- vie vypracovávať prevádzkové poriadky a hygienicko-epidemiologické plány.

4. Metódy výučby

Lektor ovláda a volí vyučovacie stratégie, metódy a postupy tak, aby zahrňovali interaktívne zážitkové a skúsenostné učenie, rozvíjali kompetencie zamestnancov/študentov. Popri klasických formách prednášky, výklad, demonštrácia, inštruktáž, využíva nacvičovanie a tréning jednotlivých metodických postupov a ich upevňovanie.

5. Forma záverečnej skúšky

Teoretická časť vzdelávania sa ukončuje písomným testom; praktická časť sa ukončuje obhajobou písomnej záverečnej práce na základe zadania.

Absolvent získa Osvedčenie: **Kurz Zásady hygieny a epidemiológie v sociálnych službách**, ktorý ho oprávňuje vykonávať prípravu a kontrolu základných hygienických a epidemiologických opatrení a dokumentovať správnosť metodických postupov.

6. Celkový rozsah vzdelávacej aktivity 128 hodín

1. <u>Rozpis učiva</u>	Počet hodín
1. modul	
1. <u>Všeobecné pojmy</u>	8
1.1 Vymedzenie pojmov hygiena a epidemiológia	
1.2 Metódy práce v hygiene	
1.3 Úloha opatrovateľa/ošetrovateľa pri dodržiavaní hygienických zásad a epidemiologickej prevencii	
2. <u>Hygiena prostredia</u>	12
2.1 Vplyv životného prostredia na zdravie a komfort klienta	
2.2 Optimálne prostredie klienta (teplota, vlhkosť, dostupnosť toalety, posteľ, matrac a pod.)	
2.3 Základy dezinfekcie	
2.4 Význam asepsy a sterility v ošetrovatelstve	
3. <u>Hygienická starostlivosť o nesebestačných klientov</u>	20
3.1 Vymedzenie pojmu, význam osobnej hygieny pre pohodlie klienta a prevenciu infekcií	
3.2 Časový rozvrh dennej hygienickej starostlivosti	
3.3 Starostlivosť o kožu, nechty a vlasy	
3.4 Starostlivosť o dutinu ústnu	
3.5 Starostlivosť o oči, uši, narábanie s okuliarmi, načúvacími aparátmi	
3.6 Starostlivosť o perianálnu oblasť a genitálie	
3.7 Starostlivosť o stómiu, PEG, permanentný katéter	
3.8 Starostlivosť o pravidelné vyprázdňovanie stolice	

3.9 Prehľad pomôcok pre osobnú hygienu klientov (telová kozmetika, ošetrovací materiál, madlá, nadstavce na WC a pod.)

4. Praktické cvičenia **16**

5. Systematizácia učiva 4

2. modul

1. Všeobecná epidemiológia **16**

- Pôvodca nákazy
- Reťaz nákazy – etiol. agens, rezervoár, brána vstupu, spôsoby prenosu, brána vstupu, vnímavý jedinec
- Možnosti prerušenia reťaze nákazy
- Imunitne vnímavý jedinec (fyziologická imunokompromitácia seniora)
- Štádiá infekčného procesu
- Odber materiálu na mikrobiologické vyšetrenie (moč, hemokultúra a pod.), interpretácia výsledkov uvedených vyšetrení
- Infekcie získané v komunite
- Nozokomiálne infekcie
- Bacilonosičstvo
- Zvieratá ako pramene nákazy
- Aktívna a pasívna imunizácia
- Očkovanie v staršom veku
- Hlásenie infekcií, karanténne opatrenia

2. Špeciálna epidemiológia **16**

- Alimentárne nákazy (salmonelóza, hepatitída typ A, vírusové hnačky a pod.)
- Helmintózy
- Respiračné nákazy (TBC a pod.)
- Bronchopneumónie u starých ľudí
- Nákazy prenášané krvou (hepatitída typ B, C, AIDS)
- Antropozoonózy (psitakóza, ornitóza)
- Pohlavné a kožné nákazy (syfyilis, svrab, erysipel, herpes zoster)

3. modul

3. Dokumentácia **16**

- Legislatíva
- Tvorba prevádzkového poriadku
- Tvorba hygienicko-epidemiologického plánu

Systematizácia učiva **4**